

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

626. An, & qualiter translatio pensionis fieri possit non tantùm pro tota, sed etiam pro parte pensionis.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

rarum hujusmodi facultatis, sed intelligatur etiam de pensionibus post eam datam reservandis, & sic sufficit illa ad transferendum pensiones reservatas eodem tempore, quo fit translatio, Idque multò magis procedat, quando in facultate transferendi adduntur verba: *nunc reservatis: & pro tempore reservandis: juxta dicta superius.*

2. Respondeo secundò in specie: Non est necesse fieri mentionem juris patronatus etiam laicalis, dum pensio transferenda imposita est fructibus talis beneficii; sed sufficit illius mentionem factam in prima pensionis reservatione, prout id requirebatur, ut nimirum Papa haberet notitiam, quòd tale beneficium pensione gravandum esset de jurep. laicorum; siquidem pensio illa translata novum gravamen non inducit, & ad hunc effectum est eadem cum illa primitus constituta. Corrad. l. 5. c. 5. n. 9. & 56. citans Rot. in Mediolanens. pens. qua est 505. p. 2. Recent. n. 4. & in Terulens. pens. 15. Decemb. 1610; ac dicens, ita in praxi tentum tam à Cancellaria, quam Dataria Apostolica.

3. Respondeo tertio: Etiam si in articulo reservationis pensionis necesse esset exprimi qualitatem Ecclesie, seu beneficii, quia speciali notà dignum, ut dum pensio reservata super fructibus Cathedralis Ecclesie, ac propterea necesse fuisset meminisse illius cum derogatione Concilii Lateranensis, ubi id factum in reservatione, necesse non est amplius ejus meminisse, aut derogari dicto Concilio in ejusdem pensionis translatione; cum in identitate pensionis reservata, & translata conservetur etiam idem effectus necessariz cujusvis derogationis, & mentionis à principio. Corrad. cit. c. 5. n. 18. & 20. Lott. à n. 87. citans Crescent. decis. 1. ex n. 1. de reb. Eccl. non alien. Rot. in Bonon. transl. pens. 20. Jun. 1602. & c.

4. Respondeo quartò: Si in reservatione pensionis facta sufficiens mentio pensionum antiquarum, prout requirebatur; non est necesse, ut in translatione, aut translationis facultate de hac circumstantia rursus fiat mentio. Paris. l. 6. g. 4. n. 43. Tond. qq. benefic. p. 2. c. 1. §. 4. n. 70. Corrad. cit. c. 5. n. 56. & l. 5. c. 6. nu. 22. & 23. Lott. loc. cit. n. 91. & 92. citans Mandos. in signat. grat. tit. exemptiones. Crescent. ubi ante. & Rotam in Veronens. pens. 14. Jun. 1613. & in Roman. pens. 17. Jun. 1622.

5. Nihilominus tamen observandum, debere specificè exprimi ipsum beneficium, super cujus fructibus imposita pensio; dum enim illa fuerit reservata super fructibus unius beneficii expressi in facultate transferendi, non poterit illa translatio fieri de pensione imposita fructibus alterius beneficii, v. g. dum habeo unam mihi reservatam pensionem super fructibus beneficii S. Joannis, & aliam super fructibus beneficii S. Petri, & obtinui indultum transferendi pensionem impositam fructibus beneficii S. Joannis, non possum in vi istius indulti transferre pensionem impositam beneficio S. Petri; cum pensionis materia veluti odiosa sit strictissimè interpretationis. Corrad. cit. c. 5. n. 22. Idem tradit Lott. cit. g. 40. n. 71. & 72. ubi: quòd, si facultas dicta limitata est ad certam pensionem, observandum, ne translatio fiat de diversa pensione; cum Rescripta hanc sortiantur à jure naturam, ut non extendantur nisi ad ea, in quibus

clarè & specificè eorum verba verificari possunt, juxta c. significavit. de Rescript.

Quaestio 625. An, dum in initio pactum inter titulariam, & pensionarium de non transferendo pensionem, in impetratione facultatis transferendi necesse sit fieri mentionem dicti pacti?

Respondeo affirmativè, ita ut subrepticè, & nulla fit hæc facultas, non facta mentione conventionis talis in ita in ipso limite reservationis; tum quia titularis aliàs Ecclesiam ita gravatam non acceptasset; tum etiam, quia ex tunc ita videtur quæsitum jus aliquod Ecclesie pro sperata libertate, ac impedita prorogatione servitutis; unde, si Papa id narratum fuisset, verisimiliter non concessisset gratiam, cujus impetratio in impetrante fraudem, ac fidei violationem redolet. Card. de Luc. de pens. d. 68. n. 12. & 20.

Quaestio 626. An, & qualiter translatio pensionis fieri possit non tantum pro tota, sed etiam pro parte pensionis?

Respondeo primò: Dum contrarium non expressum in facultate transferendi, sed simpliciter concessa facultas transferendi pensionem, pensionarius poterit transferre pensionem non solum integram, verum etiam unam illius partem, & alteram retinere; cum pensio non sit indivisibilis sicut beneficium, & possit in unam, vel plures personas transferri. Corrad. l. 5. c. 5. n. 43. citans Gig. de pens. g. 86. ante n. 1. Garc. de benef. in addit. ad p. 1. c. 5. n. 54. Unde jam etiam verba illa: *in toto, vel parte*, passim apponi solita in hujusmodi indultis transferendi, potius ad cautelam, quam de necessitate adjicuntur, ait, loc. cit. Corrad.

2. De cetero, sicut diligenter attendendum, num dicta facultas limitata sit ad certam pensionem, ita etiam, an determinata sit ad certam pensionis quantitatem; ita ut, si in hoc casu transferatur ultra quantitatem concessam, non sustineatur actus, nisi pro quantitate concessa. Lott. cit. g. 40. n. 64. Corrad. l. 5. c. 6. n. 18. Hujus autem, nempe quòd sustineatur actus in eo casu pro quantitate tantum expressa, vel etiam eà minore, v. g. dum in vi concessæ facultatis transferendi pensionem 200. ducatorum usque ad quantitatem tantum 100. ducatorum, facta translatio ejusdem pensionis ad 150. ducatos, valeat nihilominus quoad quantitatem 100. ducatorum, vel etiam quantitatem minorem 100. ducatis, hujus inquam ratio est, quòd dicta pensio respectu quantitatis sit dividua, & sic ipse quoque actus translationis sit dividuus ratione subjecti, & in dividuis utile per inutile non vitietur. Corrad. cit. c. 6. n. 19. Lott. cit. g. 40. n. 73. & 75. Unde tamen non sequitur, dum facultas transferendi determinata est ad pensionem certam, & determinatam ex determinata quantitate, eam posse extendi ad translationem alterius pensionis etiam minoris quantitatis; quia ista facultas est quid individuum determinatum ad unam illam pensionem istius determinatæ quantitatis. Lott. n. 75. Quòd, si tamen certa quantitas, aut etiam qualitas pensionis fuisset expressa in facultate transferendi solius demonstrationis, seu certam pensionem demonstrandi gratia, & ea quantitas, vel qualitas deficeret tempore concessæ illius facultatis, v. g. Papa det indultum transferendi pensionem aliàs reservatam in certa quantitate, quæ de tempore indulti sit reducta ad minorem

rem quantitatem, dum interim constat ex alio signo de certo corpore, seu Papam ad hanc numero pensionem intendisse, & ad eam restrinxisse indultum; non vitaretur exiude actus translationis talis pensionis, tanquam factus de pensione diversa ab ea, de qua loquitur indultum. Idque ideo, quia pensio reducta ad minorem quantitatem maneat semper eadem cum prima reservata in maiore quantitate; & quamvis in ipsa reductione renovetur, non tamen ideo sit nova, & in substantia diversa ab illa priore. Corrad. cit. c. 5. n. 23. Lott. à n. 79. ad 84. ubi idem esse ait, si Papa transferat pensiones impositas super fructibus talis, cui voluit favere, & erretur in nomine præbendarum, aut personarum eas obtinentium; dum tamen mens illius reddatur clara, quia certa est persona, cui voluit favere, non attendatur istiusmodi error, & falsa demonstratio.

3. Notandum denique, quòd, dum concessa translatio certæ pensionis, v.g. 100. ducatorum, id ita intelligendum; si dicta quantitas non excedat medietatem valoris fructuum beneficii, super quibus ipsa pensio est reservata. Idque ob Constitutionem Urbani VIII. Romæ publicatam 24. Jan. 1624. vel ut citat Lott. l. 1. q. 36. n. 127. 23. Jan. 1625. quâ moderatur indulta transferendi pensiones, Papâ volente prospicere exonerationi beneficiorum, & in qua quascunque facultates, & indulta, ac privilegia transferendi quascunque pensiones annuas (quæ tamen per exactionem integrarum huiusmodi ab ipsis translatis factam realem, & actualem effectum sortita non sint) reduxit ad summam, quæ medietatem veri valoris beneficii non excedat. Lott. cit. q. 36. n. 127. Corrad. l. 5. c. 6. n. 17. ad summam recitans dictam Urbani VIII. Constitutio. § n. 18. subjungens: quòd si tamen translatio excedat huiusmodi valoris medietatem, non ideo reddatur invalida in totum, sed tantum in excessu, & in reliquo sustinetur juxta dicta paulò antè; quemadmodum ipsa reservatio (dum reservata pensio cum clausula: modo medietatem, vel tertiam partem fructuum non excedat) non vitatur in totum, si dictam medietatem exceßerit, sed reducitur ad medietatem, vel tertiam partem fructuum, nimirum dum reservatio facta extra casum resignationis beneficii; siquidem in hoc casu, si pensio vel in obulo excedat medietatem, in totum est nulla; eò quòd tunc, ut dictum aliàs, expressio valoris habeat vim conditionis. Corrad. cit. c. 6. n. 19. & 20.

Quæstio 627. An, & qualiter cedi seu transferri possit à pensionario commoditas pensionis, remanente penes illum ipso jure, seu proprietate illius?

Respondeo: Id fieri posse, etiam sine beneplacito Apostolico, ex privata conventionione, etiam intercedente pecuniâ, vel aliâ re temporali. Card. de Luc. de pens. d. 68. n. 26. ubi ait: praxin receptam docere, ut hac ratione pensiones sint in commercio; cum id non concernat substantiam pensionis, seu aliquod jus in re, vel ad rem, sed sit in sola commoditate, pro ut facti est, non ex aliquo speciali jure vel stylo pensionum, sed ex generali illa doctrina & conclusione desumpta ex theoricâ Bart. in l. si quis qui usufructus. ff. de pignori. ut nimirum etiam in feudis, officiis, juribus,

Regalibus in commercio non existentibus, item in Emphyteusi, fideicommissis strictissime prohibitis alienari, adhuc tamen cedi possit simplex commoditas; eò quòd per illam nullum acquiratur jus in re, vel ad rem, neque tangatur in aliquo substantia; sed importetur nudum factum exactio- nis mandatario cedentis nomine in rem propriam, id est, ut ejus nomine ac vice tanquam mandatar- ius exigat cessionarius fructus, postquam separati à sua causa, effecti sunt de bonis indifferentibus, ac liberæ dispositionis, continuante interim integro perfectòque jure in ipso cedente, unde nil vetat fieri validam translationem dictæ commodi- tatis in alterum. Confirmanturque hæc eadem pari ferè ratione à Lott. loc. cit. à n. 17. exemplo usufructuarii, qui, licet à sua persona separare non possit jus usufructus, potest tamen separare com- moditatem perceptionis fructuum, & eam in alium transferre, juxta l. arboribus. ff. de usufruct. plurisque alias leges & AA. ab eodem Lott. cita- tos cit. nu. 15. quemadmodum enim in usufructu distinguitur jus formale à jure causali, factaque se- paratione juris causalis, quod nuncupamus com- moditatem à jure ipso formali durante illius causâ, usufructuarius nullam ex usufructu utilitatem con- sequitur; cum apud illum nihil, nisi solus titulus remaneat; ita in pensione, remanente jure formali penes pensionarium, jus causale, seu commoditas percipiendi cedi potest, & transferri veluti quod- vis aliud expositum libero hominum commercio, prout à fortiori ab exemplo usufructus inferretur ad commoditatem fructuum ipsorum beneficio- rum, & decimarum, quæ & ipsa cedi potest pari ratione, ac pensionis commoditas. Lott. à nu. 20. ad 27.

2. Porro, posse ipsum titularem, seu pensionis debitorem ejusdem pensionis commoditatem hac ratione translativè à pensionario obtinere pro sua persona, prout per fictionem juris distincta à per- sona beneficiati, absque eo, quòd intrer incompati- bilitas actionis, & passionis in eodem individuo subiecto, tradit Card. de Luc. loc. cit. n. 4. & n. 31. ubi ait: talem titularem ob illam reduplicationem personarum factam fictione juris quoad hanc ces- sionem commoditatis conservandam, esse tan- quam tertium. Addit tamen idem Card. loc. cit. num. 6. quòd videatur hic quædam præsumptio fraudis intercurrere (intellige, in casu, ubi titula- ris acquirit illam cessionem commoditatis inter- veniente aliquâ temporali recompensâ) dum ad evitandum beneplacitum Apostolicum, quod omnino necessarium est, quando fit extinctio pen- sionis non gratuita, sed mediante solutione an- ticipatâ, vel alio temporali, adhibet viam cessionis commoditatis pensionis, & non extinctionis ejusdem.

3. Denique, non posse dictam commoditatem cedi fiduciario (intellige manenti tali) constat, cum in eo jus illud formale maneat defixum ab initio cum separatione ab illo jure causali. Lott. l. 1. q. 42. n. 35.

Quæstio 628. An Pensionarius transferre possit pensionem post terminos aliquot exactos, & anticipato solutos, ut à Translata- rio molestari non possit?

Respondeo: Videri, quòd sic, exciperet enim in hoc casu titularis de liberatione ob antici- patam